

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kiss Endre ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Léhner György ügyvéd által képviselt alperes ellen felmentés jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Veszprémi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.111/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.636/2010/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.636/2010/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt napon belül - 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

Az alperes a felperesnek 2001. október 17-étől családgondozó munkakörben fennálló közalkalmazotti jogviszonyát 2009. szeptember 9-én a Kjt. 30. § (1) bekezdés c) pontjára alapítottan tartós alkalmatlanságra hivatkozással felmentéssel megszüntette, tekintettel arra, hogy a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2. számú mellékletében a munkakörére előírt képesítést 2009. szeptember 10-éig nem szerezte meg. A felperes a keresetében a felmentés hatályon kívül helyezésével eredeti munkakörbe történő visszahelyezését kérte arra hivatkozással, hogy a munkáltató nem a közalkalmazotti jogviszony kezdetekor, hanem azt követően, 2003. április 25-én közölte vele, hogy a meglévő felsőfokú szociális asszisztens képesítése a munkakör betöltésére nem megfelelő, és ekkor öt évet biztosított a szükséges szakképesítés megszerzésére. A megadott határidőn belül az egészségtan tanári szakképesítést megszerezte, a munkáltató ennek alapján előbbre sorolta, de arról nem tájékoztatta, hogy ez a képzettség a munkaköre betöltéséhez nem megfelelő. A Veszprémi Munkaügyi Bíróság 2.M.111/2010/8. számú ítéletében elrendelte a felperes eredeti munkakörbe történő visszahelyezését. Kötelezte az alperest 703.000 forint elmaradt illetmény, és 40.000 forint perköltség megfizetésére. Döntésének indokolása szerint a munkáltatónak egyértelműen és nyilvánvalóan kell meghatároznia azt, hogy az intézményben működő szakmai feladat ellátásához milyen végzettség szükséges. Az alperes ezzel szemben sem a 2003. április 25-ei, sem a 2004. szeptember 10-ei tájékoztatásában nem jelölte meg azt, hogy a felperesnek milyen képzettséget kell megszereznie. A munkavállaló általánosságban való tájékoztatása nem elegendő, számára egyértelművé kell tenni azt, hogy a munkáltató milyen végzettség megszerzését tartja megfelelőnek a munkakör betöltéséhez. Ezt az alperes nem tette meg, a diploma megszerzését követően a felperest átsorolta a főiskolai

végzettségnek megfelelő fizetési osztályba, de ekkor sem kötelezte olyan képzettség megszerzésére, amely szerinte a munkakör betöltéséhez szükséges. Minderre tekintettel az alperes nem szüntethette volna meg a felperes közalkalmazotti jogviszonyát alkalmatlanság miatt. Ezen intézkedése a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményébe ütközik, ezért a felperest az eredeti munkakörébe a Kjt. 34. § (1) bekezdés a) pontja alapján visszahelyezte, a (2) bekezdés szerint kötelezte az alperest az elmaradt illetmény megfizetésére. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Veszprém Megyei Bíróság 3.Mf.20.636/2010/3. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a felperes keresetét elutasította. Kötelezte 75.000 forint alperesi összerkölttség megfizetésére. Megállapította, hogy a családgondozó munkakörben alkalmazott felperest 2001-ben történő kinevezésekor nem, csak 2003. április 25-én tájékoztatta a munkáltató arról, hogy a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben megjelölt, a munkakörére előírt képesítési feltételeknek nem felel meg. Erre tekintettel felhívta, hogy 2004. december 31-éig szerezze meg a szükséges szakképesítést. Ezt követően a felperes bejelentette a munkáltatónak, hogy egészségtan tanári szakképesítést kíván szerezni, és igazolta a tanulmányai megkezdését. Az alperes a 2004. szeptember 10-én kelt iratában rendelkezett a képesítési előírások alóli felmentéséről. Megállapította, hogy a felperes által választott képzés ideje 3 év, amelynek végén egészségtan tanári képesítést szerez. Ez a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet képesítési előírásainak megfelel azzal a feltétellel, hogy a tanulmányait kiegészíti a gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó szakirányú képesítéssel. A képesítési feltételek alóli felmentés időtartamát a munkáltató öt évben jelölte meg. Mindezek alapján a másodfokú bíróság megállapította, hogy a munkáltató 2004-ben részletes tájékoztatást adott a felperesnek. Nem hivatkozhat tehát a felperes eredménnyel arra, hogy a munkáltató az együttműködési, tájékoztatási kötelezettségét elmulasztotta. Ebből következően a jogait a későbbiekben rendeltetésellenesen nem gyakorolta. A felperes már a tanulmányai megkezdésekor tudta, hogy az általa megszerzendő egészségtan tanári képesítés önmagában nem felel meg a jogszabályi előírásoknak. Az, hogy a felperes által megszerzett képesítés megfelel-e a jogszabályban megjelölt szakirányú képesítésnek, nem annak alapján ítélandó meg, hogy a felperes milyen tantárgyakat hallgatott a főiskolai tanulmányai során. A minisztériumi, egyetemi állásfoglalások tartalmának értelmezése nem tartozik a bíróság hatáskörébe, a 15/1998. (IV.30.) NM számú rendeletből következően pedig önmagában az egészségtan tanári képesítés a családgondozó munkakör betöltéséhez nem elegendő. A munkáltató a jogait nem gyakorolta rendeltetésellenesen. Önmagában ugyanis az a tévedés, hogy a felperes alkalmazásakor az alperes a képesítését jogszerűnek értékelte, még nem jelent rendeltetésellenes joggyakorlást. További feltétel, hogy a munkáltató eljárása a munkavállaló jogos érdekének csorbítására, érdekérvényesítési lehetőségének korlátozására,

zaklatására, vagy a véleményének elfojtására irányuljon, illetve arra vezessen. Ez a felperes vonatkozásában nem állt fenn. A tájékoztatási kötelezettségének a munkáltató eleget tett, a felperes a munkáltatói elvárásokat elfogadta, a szükséges képesítést ennek ellenére a megadott határidőn belül nem szerezte meg. A felperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Hivatkozása szerint jogszabálysértő a másodfokú bíróság döntése, miszerint az alperes a jogait rendeltetésszerűen gyakorolta. A munkáltató ugyanis a felperest az alkalmazásakor már hatályos jogszabályi rendelkezésről a kinevezésekor nem, csak később tájékoztatta. Ennek ellenére e tény az alperes javára értékelte a jogerős ítélet. Az alperest az Mt. 3. § (2) bekezdésében foglalt, már a munkaszerződés megkötését megelőzően is terhelő tájékoztatási kötelezettség figyelmen kívül hagyásával a másodfokú bíróság jogszabályt sértett. Nem értelmezte helytállóan a Kjt. 30. § (1) bekezdés c) pontját sem. A felperes ugyanis nem vált alkalmatlanná a feladatainak ellátására, hiszen a jogviszony létesítésekor fennálló állapothoz képest nem történt változás az alkalmasság kérdésében, csak a munkáltató jogszabály-értelmezése változott. Az alkalmatlanná válás akkor következett volna be, ha a munkáltató kötelezővé tette volna a megfelelő képesítés megszerzését. Ehhez képest az alperes a tájékoztatással csupán a téves, hibás jogszabály-értelmezését ismerte el. Utalt arra, hogy a felperes kérte az eredeti munkakörbe történő visszahelyezését, ezért iratellenes a másodfokú ítélet indokolása, amikor ennek ellenkezőjét állapítja meg. Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult. Érvelése szerint a 2004. szeptember 10-én adott tájékoztatás alapján a felperesnek tudomása volt arról, hogy öt év állt rendelkezésére a törvényben előírt képesítési követelmények teljesítésére, annak lejártát követően beállnak az alkalmatlanság következményei. A felperes munkakörének ellátásához szükséges végzettséget a jogszabály határozza meg. Az alkalmazás feltétele a megfelelő végzettség megszerzése. Erre a munkáltatónak nem kellett köteleznie a felperest. A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el. A felülvizsgálati kérelem nem alapos. A perben nem volt vitatott, hogy a felperes az alpereshez történő kinevezésekor nem rendelkezett a családgondozó munkakörre a 15/1998. (IV.30.) NM számú rendelet 2. számú mellékletében előírt szakképesítéssel, ezért a kinevezése a képesítési előírásra vonatkozó jogszabályba ütközés folytán a közalkalmazotti jogviszonyban is alkalmazandó Mt. 8. § (1) bekezdés alapján semmis volt. A semmisséget hivatalból észlelve, a munkáltató 2003. április 25-én tájékoztatta a felperest arról, hogy a rendeletben foglalt képesítési követelményeknek nem felel meg (irat). 2004. szeptember 10-én pedig a képesítési előírások alóli felmentést azzal a feltétellel adta meg, hogy az egészségtan tanári képesítését gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó szakirányú

képesítéssel kiegészíti. A felperes a mentesítési idő elteltével sem rendelkezett a munkaköre ellátásához a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet 2. számú mellékletében előírt képesítéssel, az egészségtan tanári felsőfokú iskolai végzettsége mellé ugyanis mentálhigiénés szakember, vagy gyermek- és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevél is szükséges. Miután öt év alatt a felperes kinevezésének érvénytelenségét a felek nem tudták orvosolni, ezért a munkáltatónak azt hivatalból kellett figyelembe vennie. A munkáltató az Mt. 10. § (1) bekezdésében foglalt azonnali hatályú felszámolás helyett az érvénytelenül létrejött közalkalmazotti jogviszonyt - a közalkalmazottra kedvezőbben - felmentéssel szüntette meg. Az intézkedése tehát nem ütközött az Mt. 4. §-ába, nem a munkavállaló jogos érdekének csorbítására irányult, hanem az Mt. 8. § (1) bekezdésben foglalt kötelező jogszabályi előírásnak a közalkalmazottra kedvezőbb végrehajtását jelentette. A Kjt. 30. § (1) bekezdésben szereplő taxatív felmentési jogcímek közül a munkáltató csak a közalkalmazott munkaköri feladatainak ellátásával kapcsolatos indokra, vagyis a felperes képességeivel összefüggő, azaz a szükséges szakképesítése hiányában rejlő okra hivatkozhatott, mely indok valós, és okszerűen alátámasztotta a felperes közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésének szükségességét. Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a fenti indokbeli módosítással a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta. Kötelezte a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján. A felperest megillető munkavállalói költségkedvezményből következően a Pp. 359/A. §-a, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2011. június 8.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró
A kiadmány hitelével: Nné tisztviselő